

TABEL COMPARATIV

proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr. 87/2011 privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești

Nr.	Prevederea actuală	Modificarea propusă	Prevederea după modificare
1	Articolul 2. Dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești (1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. [...] (5) După repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, statul are drept de regres față de persoana vinovată. [...]	Articolul 2 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică cererilor de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare: 1) ce rezultă din: a) procedurile extrajudiciare; b) procedurile scrise sau în ordonanță, precum și în procesele în care examinarea cauzei a avut loc în lipsa participantului la procesul civil; c) procesele contravenționale în care contravenientul riscă o sancțiune sau i s-a aplicat o sancțiune cu avertisment sau amendă în mărime de de pînă la 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern; d) procesele contravenționale în care a fost examinată în procedura scrisă sau a fost încheiat acordul de colaborare; e) procesele penale în care: (i) a fost încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției, acordul de cooperare și acordul judiciar de interes public; (ii) cauza a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală sau examinată în lipsa inculpatului;	Articolul 2. Dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești (1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă. (1¹) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică cererilor de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare: 1) ce rezultă din: a) procedurile extrajudiciare; b) procedurile scrise sau în ordonanță, precum și în procesele în care examinarea cauzei a avut loc în lipsa participantului la procesul civil; c) procesele contravenționale în care contravenientul riscă o sancțiune sau i s-a

		f) chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei prevăzute la art. 469 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 și art. 480 din Codul contravențional nr. 218/2008; 2) depuse de către: a) autoritățile publice sau persoanele juridice afiliate statului, indiferent de calitatea procesuală a acestora; b) alți participanți în procesul civil, decât reclamantul, intervenientul principal și pârîtul; c) alți participanți în procesul penal sau contravențional, decât bănuitul, învinuitul, inculpatul, condamnatul sau contravenientul precum și partea civilă, doar în cazul examinării acțiunii civile în procesul penal. alineatul (5) după cuvîntul „statul” se completează cu cuvintele „prin intermediul Ministerului Justiției”	aplicat o sancțiune cu avertisment sau amendă în mărime de de pînă la 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern; d) procesele contravenționale în care a fost examinată în procedura scrisă sau a fost încheiat acordul de colaborare; e) procesele penale în care: (i) a fost încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției, acordul de cooperare și acordul judiciar de interes public; (ii) cauza a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală sau examinată în lipsa inculpatului; f) chestiunile care urmează să fie soluționate de către instanță la executarea pedepsei prevăzute la art. 469 din Codul de procedură penală nr. 122/2003 și art. 480 din Codul contravențional nr. 218/2008; 2) depuse de către: a) autoritățile publice sau persoanele juridice afiliate statului, indiferent de calitatea procesuală a acestora; b) alți participanți în procesul civil, decât reclamantul, intervenientul principal și pârîtul; c) alți participanți în procesul penal sau contravențional, decât bănuitul, învinuitul, inculpatul, condamnatul sau contravenientul precum și partea civilă, doar în cazul examinării acțiunii civile în procesul penal. [...] (5) După repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, statul
--	--	--	---

			prin intermediul Ministerului Justiției are drept de regres față de persoana vinovată. [...]
2	Articolul 3. Intentarea acțiunii de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (1) Cererea de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare <i>cerere de chemare în judecată</i>) se depune conform regulilor de competență jurisdicțională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova și se examinează de un alt complet de judecată decât cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea. (2) În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decursul a 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală ori a actului judecătoresc de dispoziție. (3) În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în	Articolul 3: la alineatul (1) după cuvintele „Republicii Moldova” se completează cu cuvintele „, după epuizarea căilor de accelerare a procedurii de examinare a cauzei, doar în cazurile în care legea prevede posibilitatea accelerării procesului,”; la alineatul (2) cuvintele „intrarea în vigoare” se substituie cu cuvintele „de la rămânerea definitivă” ; se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) O cerere de chemare în judecată repetată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a aceleiași cauze în proces de examinare sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a aceleiași hotărârii judecătorești în proces de executare și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, poate fi înaintată după un an de la data rămânerii definitivă a hotărârii judecătorești emise conform art. 5, fără epuizarea căilor de accelerare a procedurii de examinare a cauzei.”.	Articolul 3. Intentarea acțiunii de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești (1) Cererea de chemare în judecată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare (denumită în continuare <i>cerere de chemare în judecată</i>) se depune conform regulilor de competență jurisdicțională stabilite la capitolul IV din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova după epuizarea căilor de accelerare a procedurii de examinare a cauzei, doar în cazurile în care legea prevede posibilitatea accelerării procesului, și se examinează de un alt complet de judecată decât cel care a examinat (examinează) cauza în care se pretinde încălcarea. (2) În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decursul a 6 luni de la de la rămânerea definitivă a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală ori a actului judecătoresc de dispoziție. (3) În cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului

	decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.		judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare. (4) O cerere de chemare în judecată repetată privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a aceleiași cauze în proces de examinare sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a aceleiași hotărâri judecătorești în proces de executare și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, poate fi înaintată după un an de la data rămânerii definitivă a hotărârii judecătorești emise conform art. 5, fără epuizarea căilor de accelerare a procedurii de examinare a cauzei.
3	Articolul 4. Examinarea pricinii și sarcina probațiunii [...] (2) Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. (3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de	Articolul 4: alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins: „(2) Instanța de judecată la care se află cauza în examinare, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executare a hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției în termen de 15 zile un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, materialele cauzei. (3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: a) numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; b) părțile în proces și calitatea lor procesuală;	Articolul 4. Examinarea pricinii și sarcina probațiunii (1) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului. (2) Instanța de judecată la care se află cauza în examinare, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executare a hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției în termen de 15 zile un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, materialele cauzei. (3) Raportul privind modul de respectare

	realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil. [...]	c) datele referitoare la termenul de examinare a cauzei; d) datele despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; e) datele despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare a cauzei; f) alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.”; la alineatul (4) se completează cu următorul text: „, dar nu mai mult de un an până la rămânerea hotărârii definitive.”.	a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: a) numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; b) părțile în proces și calitatea lor procesuală; c) datele referitoare la termenul de examinare a cauzei; d) datele despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; e) datele despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare a cauzei; f) alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.”; (4) Cererea de chemare în judecată se examinează de instanța de judecată sesizată în cel mult 3 luni de la depunerea sa, dar nu mai mult de un an până la rămânerea hotărârii definitive. (5) Categoriile de litigii menționate se examinează în instanță de judecată în conformitate cu normele legislației procesuale civile, ținându-se cont de particularitățile prevăzute de prezenta lege.
4	Articolul 5. Hotărîrea judecătorească (1) În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a	Articolul 5 : se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) În cazul întocmirii hotărîrii integrale, în motivare se indică argumentele instanței de judecată cu privire la criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei, prin prisma complexității cauzei, comportamentului	Articolul 5. Hotărîrea judecătorească (1) În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a

	costurilor și a cheltuielilor de judecată. (2) La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral. (3) Instanța de judecată nu poate dispune încasarea sumei creanței ca urmare a constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.	părților în proces și a instanței de judecată care a examinat cauza, organului de urmărire penală, autorității implicate în proces sau după caz, executorului judecătoresc ori autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești, importanței procesului pentru reclamant și altor elemente de natură să influențeze durata termenului rezonabil de soluționare a cauzei.”.	cheltuielilor de judecată. (2) La constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată poate decide că simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral. (3) Instanța de judecată nu poate dispune încasarea sumei creanței ca urmare a constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. (4) În cazul întocmirii hotărârii integrale, în motivare se indică argumentele instanței de judecată cu privire la criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei, prin prisma complexității cauzei, comportamentului părților în proces și a instanței de judecată care a examinat cauza, organului de urmărire penală, autorității implicate în proces sau după caz, executorului judecătoresc ori autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești, importanței procesului pentru reclamant și altor elemente de natură să influențeze durata termenului rezonabil de soluționare a cauzei..
5	Articolul 6. Executarea hotărârii judecătorești (1) Hotărîrea judecătorească privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare se execută după ce devine definitivă, în modul stabilit de legislația în vigoare. (2) Instanța de judecată prezintă din	Articolul 6 va avea următorul cuprins: (1) Hotărîrea judecătorească privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare se execută în modul stabilit de lege, după ce devine definitivă. (2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu care cuprinde elementele prevăzute la art. 14 din Codul de executare nr.	Articolul 6. Executarea hotărârii judecătorești (1) Hotărîrea judecătorească privind constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare se execută în modul stabilit de lege, după ce devine definitivă. (2) Instanța de judecată prezintă din oficiu titlul executoriu care cuprinde elementele prevăzute la

oficiu titlul executoriu, emis în baza hotărîrii judecătorești definitive, spre executare Ministerului Justiției și informează părțile despre acest fapt. La solicitarea Ministerului Justiției, creditorul prezintă, în termen de 5 zile, datele bancare necesare pentru executarea titlului executoriu. Titlul executoriu, eliberat în baza hotărîrii definitive, poate fi prezentat spre executare Ministerului Justiției și de către creditor, cu anexarea datelor bancare necesare, în vederea efectuării transferului. (3) În decurs de 10 zile din data prezentării titlului executoriu, eliberat în baza hotărîrii judecătorești definitive, Ministerul Justiției remite Ministerului Finanțelor titlul executoriu, împreună cu hotărîrile judecătorești emise pe cauza respectivă, și datele bancare ale creditorului. (4) Titlul executoriu se va executa de către Ministerul Finanțelor, în conformitate cu procedura și termenele stabilite prin Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.	443/2004, emis în baza hotărîrii judecătorești spre executare Ministerului Finanțelor și informează părțile despre acest fapt.	art. 14 din Codul de executare nr. 443/2004, emis în baza hotărîrii judecătorești spre executare Ministerului Finanțelor și informează părțile despre acest fapt.
---	---	--